

โครงการฝึกอบรมบุคลากรภายนอก
หลักสูตร “การใช้ประโยชน์ไม้ขنادลีกและของป่า”
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

โครงการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ไม้ขนادลีกและของป่า เป็นโครงการหนึ่ง ที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมป่าไม้ให้ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์ไม้ขนادลีกและของป่า ทั้งจากสวนป่าของเกษตรกรและป่าชุมชน มีการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในส่วนภูมิภาคดำเนินการสำรวจแหล่งชนิดและปริมาณไม้และของป่า ศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไม้และของป่าดังกล่าวในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า พร้อมทั้งมีการจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนادลีกและของป่า เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนงานทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการนำไม้ขนادลีกไปใช้ประโยชน์ให้แก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจทั่วไป นอกจากนี้ยังจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาการใช้ของป่าอย่างมีศักยภาพ ทั้งด้านการเก็บหาผลผลิตอย่างถูกวิธี การเพิ่มมูลค่าและการเพิ่มปริมาณ โดยช่วยขยายพันธุ์ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนตลอดไป

สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ได้เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนادลีกและของป่า จึงได้กำหนดให้มีการฝึกอบรม หลักสูตร “การใช้ประโยชน์ไม้ขนادลีกและของป่า” ให้แก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยจะเน้นสาระสำคัญของเนื้อหาตามพื้นที่ที่ส่งเสริม ความต้องการของกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรม และตามความต้องการของตลาด เป็นหลักเพื่อให้เกษตรกรได้ทราบถึงเทคนิคที่เหมาะสมและวิธีการที่ถูกต้อง ในการนำไม้ขนادลีกมาใช้ประโยชน์เพื่อทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อย่างครบวงจรและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะวิธีการสร้างมูลค่าจากไม้ตัด sang ขยายระยะ อีกทั้งการใช้ประโยชน์จากของป่า วิธีการเก็บหาเพาะขยายพันธุ์สมุนไพร การแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า อันจะเป็นการช่วยให้เกษตรกร มีรายได้ระหว่างการปลูกป่าและมีสมุนไพรใช้อาย่างยั่งยืน เป็นการสร้างงานและอาชีพที่มั่นคงแก่ราษฎรเพื่อให้มีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังจะเป็นการช่วยยั่งยักการตัดไม้ทำลายป่าให้ลดน้อยลง โดยการส่งเสริมให้เห็นคุณค่า และการใช้ประโยชน์ไม้ขนادลีกและของป่าที่ได้จากพื้นที่ภาคเอกชนและเกษตรกรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากไม้ขนادลีกและของป่า

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวัตถุคุณภาพ ตลอดถึงเทคนิค วิธีการจัดการ และการใช้ประโยชน์ไม้ขนادลีกและของป่าให้เกิดประโยชน์อย่างประยุกต์ ลดการสูญเสีย และมีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๓ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ และเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนадลีกและของป่าที่ได้รับไปปรับเปลี่ยน ปรับปรุงแก้ไข และสร้างเป็นอาชีพที่มั่นคง หรือทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ ผู้ปลูกสร้างสวนป่าหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่มีผลผลิตไม้จากสวนป่า

๓.๒ ผู้ปลูกพืชสมุนไพรและของป่า

๓.๓ ผู้สนใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากไม้ขนادลีกและของป่า

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ ขั้นตอนหลักสูตรการฝึกอบรม

๔.๒ รับฟังการบรรยายจากวิทยากรในภาคทฤษฎี

๔.๓ แบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมในภาคปฏิบัติและฝึกปฏิบัติ

๔.๔ นำเสนอผลงาน...

- ๔.๔ นำเสนอผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ๔.๕ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และตอบข้อซักถาม
- ๔.๖ ประเมินผลการฝึกอบรม

๕. เนื้อหาวิชา

- ๕.๑ การปลูกสร้างสวนป่า การบำรุงรักษา และการจัดการไม้จากสวนป่า
- ๕.๒ การใช้ประโยชน์ในชั้นพื้นฐานและการเตรียมไม้ก่อนนำไปใช้ประโยชน์
- ๕.๓ ความปลอดภัยในการทำงานและการจัดการโรงงานอุตสาหกรรมไม้
- ๕.๔ เทคนิคการออกแบบผลิตภัณฑ์ไม้
- ๕.๕ ฝึกปฏิบัติการประกอบ การตัดแต่ง และย้อมสีชิ้นงานไม้
- ๕.๖ การเพาะขยายพันธุ์พืชสมุนไพรของป่า การเก็บหาอย่างถูกวิธี และการแปรรูป เพื่อเพิ่มนุ่มค่าสมุนไพร

๖. วิทยากร

- ๖.๑ วิทยากรจากสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ และหน่วยงานในกรมป่าไม้ จำนวนรุ่นละ ๕ คน
- ๖.๒ วิทยากรจากหน่วยงานอื่นที่มีความสามารถทั้งจากภาครัฐและเอกชน จำนวนรุ่นละ ๑ คน

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

- ๗.๑ รุ่นที่ ๕๙ วันที่ ๑๒ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จำนวน ๔๐ คน
- ๗.๒ รุ่นที่ ๕๙ วันที่ ๒๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จำนวน ๔๐ คน
- ๗.๓ รุ่นที่ ๕๙ วันที่ ๒ - ๔ เมษายน ๒๕๖๒ จำนวน ๔๐ คน
- ๗.๔ รุ่นที่ ๕๙ วันที่ ๗ - ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๔๐ คน

๘. สถานที่ดำเนินการ

- ๘.๑ รุ่นที่ ๕๙ ณ สำนักงานกำกับทรัพยากรสัตว์และป่าไม้ อำเภอสันติสุข อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน
- ๘.๒ รุ่นที่ ๕๙ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย
- ๘.๓ รุ่นที่ ๕๙ ณ ศูนย์เยี่ยมลีดพันธุ์ไม้ภาคกลาง ตำบลมิตรภาพ อำเภอมาฆเหล็ก จังหวัดสระบุรี
- ๘.๔ รุ่นที่ ๕๙ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้ภาคใต้ อำเภอรัตนมิ จังหวัดสงขลา

๙. งบประมาณ

จำนวน ๔ รุ่น รวมเป็นเงิน ๕๑๒,๓๐๐ บาท เปิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ผลผลิตบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมหลักบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

๑๐. ความสอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ขององค์กร

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ ๓ พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีผลงานวิจัยด้านป่าไม้ ตามแนวทางการดำเนินงาน ข้อ ๓.๓ บริหารทางด้านวิชาการเชิงรุก โดยหน่วยปฏิบัติการเคลื่อนที่ (Mobile Unit) ข้อ ๓.๔ ถ่ายทอดองค์ความรู้ผลงานวิจัยการป่าไม้ เพื่อสร้างอาชีพ รายได้และต่อยอดเชิงพาณิชย์

๑๑. ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ การใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ วิธีการสร้างมูลค่าจากไม้ตัดสาขาขยายระยะและการใช้ประโยชน์จากของป่า วิธีการเก็บหา เพาะขยายพันธุ์สมุนไพร การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้

๑๒. การประเมินโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการจัดการออกแบบตามประเมินผลการฝึกอบรม โดยออกแบบสอบถามการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ อย่างประยุต ลดการสูญเสีย และมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในครัวเรือน สร้างเป็นอาชีพที่มั่นคง หรือทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้

๑๓. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๓.๑ ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เบื้องต้น และมีความเข้าใจเกี่ยวกับไม้ขนาดเล็กและของป่า รวมทั้งประโยชน์ของไม้ขนาดเล็กและของป่า

๑๓.๒ ผู้เข้ารับการอบรมทราบแนวทางและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑๓.๓ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ เทคนิค และเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่าที่ได้รับไปปรับปรุงแก้ไข และสร้างเป็นอาชีพที่มั่นคง หรือทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคคลอื่นที่สนใจได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๑๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๔.๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่า

๑๔.๒ ส่วนพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

ลงชื่อ.....

ผู้เขียนโครงการ
(นายประศิริ นิมนานาจิว)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ลงชื่อ.....

ผู้เสนอโครงการ
(นายสมบูรณ์ บุญปิ่น)

(ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาฯ)

ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาฯ

ลงชื่อ.....

ผู้ตรวจสอบโครงการ
(นายสาโรจน์ วัฒนธรรม)

(ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาฯ)

ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาฯ

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาฯ

ลงชื่อ.....

ผู้อนุมัติโครงการ
(นายประมินทร์ วงศ์สวัสดิ์)

(รองอธิบดี ปฏิรูปเชิงพาณิชย์)

ชื่อ_____

กำหนดการฝึกอบรม
หลักสูตร “การใช้ประโยชน์ไม้ขنادเล็กและของป่า” รุ่นที่ ๕๙
(การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ขนادเล็ก)

วันที่ ๗ – ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิจัยป่าไม้ภาคใต้ อำเภอตากภูมิ จังหวัดสงขลา

วันและเวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒		
๐๙.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน	คณะผู้จัดฝึกอบรม
๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม	อธิบดีกรมป่าไม้
๐๙.๓๐ – ๑๐.๓๐ น.	การใช้ประโยชน์ไม้ขนادเล็กขั้นพื้นฐาน	หัวหน้าโครงการส่งเสริมและพัฒนา การใช้ประโยชน์ไม้ขนادเล็กและของป่า
๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.	เทคนิคการออกแบบผลิตภัณฑ์ไม้ขนادเล็ก เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า	ผศ.การ คันธ์โชค นักวิชาการอิสระ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	อาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	การแปรรูปไม้ขนادเล็ก การอาบน้ำยาไม้ และการทำไม้ประسان	นายทินกร พิริยโยธา นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	ความปลอดภัยในการทำงาน และการใช้เครื่องมืองานไม้ขั้นพื้นฐาน	นายทินกร พิริยโยธา นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
๑๖.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	สรุปปัญหาและตอบข้อซักถาม	
วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒		
๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	สาธิตการทำไม้ประسانจากไม้ขนادเล็ก	นายทินกร พิริยโยธา และคณะ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	อาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ขนادเล็ก (ฝึกปฏิบัติ ๔ กลุ่ม)	ผศ.การ คันธ์โชค นายทินกร พิริยโยธา และคณะ
๑๖.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	สรุปปัญหาและตอบข้อซักถาม	
วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒		
๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ขนادเล็ก (ต่อ) (ฝึกปฏิบัติ ๔ กลุ่ม)	ผศ.การ คันธ์โชค นายทินกร พิริยโยธา และคณะ
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	อาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ – ๑๔.๐๐ น.	การย้อมสีและการตกแต่งชิ้นงาน (ฝึกปฏิบัติ ๔ กลุ่ม)	ผศ.การ คันธ์โชค นายทินกร พิริยโยธา และคณะ
๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	นำเสนอผลงาน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และตอบข้อซักถาม	ผศ.การ คันธ์โชค นายทินกร พิริยโยธา และคณะ
๑๖.๐๐ – ๑๖.๓๐ น.	พิธีปิดการฝึกอบรม	

- หมายเหตุ:**
- กำหนดเวลาอาหารว่างของทุกวันคือ ๑๐.๓๐ – ๑๐.๔๐ และ ๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๐ น.
 - กำหนดการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม